

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2023

aruandeaasta lõpp: 31.12.2023

ärinimi: Aktsiaselts Modera

registrikood: 11383889

tänavanimi, maja number: Mõisa tn 4

linn: Tallinn

maakond: Harju maakond

postisihnumber: 13522

faks: +372 6505549

e-posti aadress: info@modera.com

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	8
Bilanss	8
Kasumiaruanne	9
Rahavoogude aruanne	10
Omakapitali muutuste aruanne	11
Raamatupidamise aastaaruande lisad	12
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	12
Lisa 2 Nõuded ja ettemaksud	14
Lisa 3 Maksude ettemaksud ja maksuvõlad	15
Lisa 4 Tütarettevõtjate aktsiad ja osad	15
Lisa 5 Materiaalsed põhivarad	16
Lisa 6 Immateriaalsed põhivarad	17
Lisa 7 Laenukohustised	18
Lisa 8 Võlad ja ettemaksud	19
Lisa 9 Tingimuslikud kohustised ja varad	19
Lisa 10 Sihtfinantseerimine	19
Lisa 11 Aktsiakapital	20
Lisa 12 Müügitulu	21
Lisa 13 Muud äritulud	21
Lisa 14 Tööjõukulud	22
Lisa 15 Seotud osapooled	22
Aruande allkirjad	24
Vandeauditori aruanne	25

Tegevusaruanne

2023 aasta oli Modera jaoks edukas aasta. Olulise verstapostina ületasime käibes 2 miljoni piiri kasvatades tulusid 32% varasema perioodiga võrreldes. 2023. aasta lõpuks olid meie klientidest automüüjad meie keskkonna vahendusel müünud 84 810 autot väärtuses 2,81 miljardit eurot. Modera visioon on, et meie süsteemi vahendusel müüakse 1 miljonit autot.

Märkimisväärseks tuleb pidada, et oleme võrreldes aasta taguse ajaga suutnud MRR (monthly recurring revenue) ehk igakuist tarkvara renditulu kahekordistada ning see ületab 110 000 euro piiri. MRR on Modera tegevusalal firmaväärtuse üheks kõige olulisemaks näitajaks.

2023. aasta teisel poolaastal suunasime enamiku tootearenduse investeeringutest Rootsi turule, kus saime valmis kõik sealse turul tegutsemiseks vajalikud liidestused – kohalik autode andmebaas (Bilvision), kohalik autoregister (Transportstyrelsen), elektrooniline allkirjastamine, kohalikud autoportaalid, kasutatud autode hindamisteenus (Bee2link) jt. See tähendab, et suudame pakkuda Rootsi turul täielikult integreeritud autode müügiplatvormi.

2023. aastal registreeriti Rootsis 289 665 uut sõidukit, mis on 0,5% võrreldes aasta varasemaga. Eestis registreeriti 2023. aastal 22 820 sõidukit, seega Rootsi uute sõidukite turg on 12,7 korda suurem Eesti omast ning pakub suurt potentsiaali meie arenguks.

Alates 1. jaanuarist 2024 müüakse kõik uued Nissani sõidukid Rootsis Modera süsteemi vahendusel. Nissan alustas koostööd Moderaga uue ärimudeli – agent sales model – kasutamist Rootsis, mis on esimene turg uuele müügi mudelile üleminekul järgnevate aastate jooksul. Autosektor liigub järjekindlalt otsemüügi mudelile, kus järjest kriitilisem roll on innovaatilistel tehnoloogilistel lahendustel.

2023. II poolaastal lõime integratsiooni ka Euroopa ühe suurima autofinantseeringu pakkuja, Santanderiga. Santander on koostööpartneriks paljudele autotootjatele ning koostöös autotootjaga pakutakse klientidele autobrandi nimelist liisingtoodet. Loodud Modera ja Santanderi vaheline integratsioon on Euroopa keskne ning rakendatav enamikes Euroopa riikides.

Modera suutis tulusid kasvatada 32%. Samas tootearendusega seotud kulud kasvasid ainult 10%. Tegevuskulud kasvasid kogu aastas 15%, kui II poolaastal suutsime tegevuskulusid vähendada 6% võrreldes eelneva perioodiga. Oluline on ka ettevõtte tugev rahaline seis, kus aasta lõpu seisuga oli meil kontol ligi miljon eurot (982 792 EUR).

Ettevõttest

Modera põhiline ärisuund on tarkvara-kui-teenus (Software as a Service - SaaS) müük autode müügi, turunduse, vahenduse, tootmise ja maaletoomisega tegelevatele ettevõtetele.

Modera hinnangul on autotööstus olnud pikalt üks innovatsiooni ja disainivaldkonna vedureid. Viimastel aastatel on autotööstus sattunud ka rohepöörde keskmesse. Selle kõige kõrval on aga automüügi ja klienditeeninduse valdkonnas arengud toimunud aeglasemalt. Nutikad infotehnoloogialahendused pole selles valdkonnas veel kuigi levinud. Suur osa infost liigub paberil või e-maili teel, palju tööd tuleb teha käsitsi ning erinevad osapooled dubleerivad teineteise tegevusi.

Modera näeb, et automüügi ja -teeninduse protsessi saab ja peab oluliselt sujuvamaks ja kasutajasõbralikumaks muutma ning on sellega ka juba algust teinud. Praegused vananenud lahendused kulutavad aega ja põhjustavad lisatööd nii klientidele kui müüjatele. Optimeerides protsessi ning hoides kokku nii automüüjate ressursi kui ka lõpptarbijate salongiküllastustele kuluvat kütust, Modera näeb enda tegevusel olulist mõju autotööstuse jätkusuutlikumaks muutumisel.

Modera on loonud Eestis tooteplatvormi, mille vahendusel on müüdnud autosid rohkem kui 2 miljardi euro eest. Viimasel ajal on palju juttu olnud, et Eesti peaks liikuma IT allhankijast toodete väljatöötajateks. Modera on oma tooteplatvormiga seda saavutanud ning jätkab kiiret kasvu.

Modera suudab oma tooteplatvormi sobivatest osadest ehitada autotootjate jaoks sobivad lahendused efektiivselt. Näitena võib tuua automüügis palju kõlapinda leidnud agendimudeli, mida mitmed autotootjad rakendavad. Moderale on praegu agendimooduli juurutamine ühe autotootjaga realiseerimisel. Selliste lahenduste realiseerimisel tähendab see tavaliselt lahenduse skaleerimist terves regioonis, mis võimaldab Moderale tulu hüppeliselt kasvatada.

Ettevõtte tooteliinidest

Kõige üldisemalt võib Modera tooteid grupeerida kahte:

Digitaalsed tööriistad automüügi realiseerimiseks - diilerite, maaletoojate või tootjate igapäevatöös kasutatavad lahendused, mis aitavad näiteks hallata infot ja müügi protsessi või kiirendavad administreerimist. Siia panustab Modera väga aktiivselt ning suurem osa arendustegevust ongi suunatud olemasolevate toodete integreerimiseks uutel turgudel ja tooteportfelli laiendamisse. Müügi protsess võib olla pikk ning investeeringute suuruste tõttu kaaluvad kliendid uute süsteemide võtmist hoolikalt, kuid saadud kliendid jätkavad lahenduste kasutamist väga pikalt ning seepärast ongi meie pöörõhk just siin. Kuigi lühiajaliselt see tähendab negatiivset rahavoogu, siis litsentsitasusid saab Modera teenida pikalt ning kliendi eluea väärtus on suur. Müük tootjatele on eriti suure potentsiaaliga, kuna mahud on väga suured. Meie viimati arendatud tooted „Pricing Tool“, „Campaign Tool“ ja „Fleet Module“ on just nendele suunatud ning eelhuvi tootjate seas on märkimisväärne.

Veebilahendused – need sisaldavad näiteks brändipõhiseid tooteid tutvustavad veebilehti, mille tarbijaks on lõpptarbija ehk autode ostjad. Modera lahendused on ehitatud lahendamaks just automüügi vajadusi. Tegu on üsna kaugelt arendatud tooteliiniga, kus Modera teenib ülesseadmise tasu ning ka kasutuses olevate veebilehtede pealt litsentsitasu. Samas ei ole see tooteliin Modera põhisuund, kuna müügi potentsiaal on piiratud ning kliendi eluiga ei pruugi olla väga pikk – diilerite pakutavad automargid vahetuvad,

kasutusvajadused muutuvad või partnerid (maaletoojad, tootjad, kui nemad ei olnud lahenduste tellijad) võivad soovida rakendada muid lahendusi.

Tegevuskeskkonnast

2023. aasta teise poole põhilised mõjutegurid majanduses olid pärast hiljutist tõusu samal tasemel püsivad intressid, jätkuv, kuid varasema aastaga võrreldes madalam, inflatsioon ja pigem negatiivne meelestatus järgmise aasta väljavaadete osas.

Modera tegevuskeskkonnale on endiselt need mõjud nii positiivsed kui negatiivsed. Positiivne mõju on selles, et automüüjad on sunnitud optimeerima oma tegevusi ning Modera tooted on just selleks loodud. Samas paneb olukord automüüjaid põhjalikumalt kaaluma lisainvesteeringuid. Uus müük võib olla mõjutatud üldisest majanduslangusest, kui investeeringuid piiratakse. Osa tulust on litsentsitasud, mis ei ole kiired kaduma ka majanduslanguses, sest meie toodetest loobumine tähendab pikka protsessi mõne konkurendi tootele ümber minemiseks. Kuid seadistustest ja lisaarendustest saadavat tulu võib majanduslangus piirata küll.

Praegu me ei näe huvi lahtumist. Olemasolevad ressursid on täielikult hõivatud ning ka lähitulevik on täis planeeritud.

Müügitulemustest

2023 müügitulude kasv võrreldes eelneva aastaga oli 37%. Meeskonna suurust ei ole aastal 2023 oluliselt suurendatud. Põhiline fookus on nüüd litsentsitasude kasvatamisele, sest nendest tuleb jätkuv ettevõtte kasv. Praeguseks laekub tulu juba 16 riigist ning kasv on olnud kõige suurem just uutel turgudel, kus ka jätkub potentsiaali tulevikuks. Lai jaotus regioonide lõikes annab kindlust tulevikuks kuna meie tulu on geograafiliselt hajutatud. Seni suurima müügi Nissanile on ettevõtte teinud konkureerides New Yorgi aktsiaturul noteeritud Salesforce'iga.

Finantstulemustest

Allpool on toodud välja põhilised finantsnäitajad. Põhiselt näitavad need, et ettevõtte liigub õigel kursil, kuna tulude kasv on märkimisväärne ning et ettevõtte on ka hästi skaleeritav.

Kuigi tulud kokku kasvasid 32%, siis teenuse osutamise seotud kulud kasvasid 10%. Kui muud tegevuskulud kasvasid aastaga 15%, siis teises poolaastas oli hoopis langus 6% võrreldes eelmise aasta sama perioodiga. 2023. aasta esimesse poolde jäi avalik raha kaasamine ning sellega seotud kulud.

Kõige suurem osa ettevõtte tegevusest on endiselt arendustegevus, mida kapitaliseeritakse. Ettevõtte vaba rahavoog (free cash flow) on seetõttu negatiivne ning ettevõtte väärtus seisneb tulevikus teenitavate litsentsitasude potentsiaalis. Nagu tooteliinide tutvustuses mainitud, klientide eluiga on pikk ja potentsiaal müüa toodet edukalt paljudel turgudel on kõrge.

Aastal 2023 kokku oli plaanis jõuda kahjumist nulli. Müüginumbrid jäi 5% planeeritule alla ning sellest tulenes ka 4% kahjum. Need tulemused väljendavad tavapärasest kõikumist ning Modera ei näe vajadust korrigeerida varasemalt kommuniqueeritud prognoose. Aastal 2024 on endisel plaan teenida netokasumit.

Ettevõtte juhatus viis läbi vara väärtuse testi. Vara kaetav väärtus leiti läbi tuleviku rahavoogude diskonteerimise. Põhivarade kaetav väärtus testi kohaselt oli üle viie korra kõrgem 5,5 miljoni euro suurusest raamatupidamislikust väärtusest ning alla hindamise vajadust ei ole.

eurodes	2023	2022	Muutus
Tulud	2 147 426	1 631 696	31,61%
Sh litsentsid ja toote ülesseadmise tulud	2 045 755	1 501 641	36,23%
Sh litsentsid ja korduvad teenustasud	855 545	739 844	15,64%
Arendustegevusega seotud kulud	-2 427 332	-2 205 882	10,04%
Muud tegevuskulud	-504 144	-439 541	14,70%
Amortisatsioon	-1 017 284	-840 734	21,00%
EBITDA	953 348	364 671	161,43%

eurodes	2023 II poolaasta	2022 II poolaasta	Muutus
Tulud	994 716	925 588	7,47%
Sh litsentsid ja toote ülesseadmise tulud	950 522	888 881	6,93%
Sh litsentsid ja korduvad teenustasud	466 633	400 102	16,63%
Arendustegevusega seotud kulud	-1 198 063	-1 128 485	6,17%
Muud tegevuskulud	-228 650	-243 323	-6,03%
Amortisatsioon	-532 817	-440 410	20,98%
EBITDA	427 348	248 785	71,77%

Finantsriskide maandamisest

Modera eesmärk finantsriskide maandamisel on hoida bilansis ainult äritegevuse ja finantseerimisega seotud finantsinstrumente (raha, tähtajalised deposiidid, nõuded klientidele, investeeringud tütarettevõttesse, kohustused tarnijatele ja laenukohustused).

Nõuete puhul jälgitakse nõuete aegumist. Laenukohustuste puhul jälgitakse võla kattekordajat (*debt service coverage ratio*). Intressimäära muutustel on piiratud mõju, kuna vaid üks laen (179 tuhat EUR 30.06.2023 seisuga) ei ole fikseeritud intressiga. Valuutakursside kõikumisel on ebaoluline mõju, kuna üle 99% müüki ja ligikaudu 90% tegevuskuludest on eurodes. Börsikursside muutumise mõju puudub.

Väljavaadetest

Läbirääkimiste faasis on mitmeid uusi kliente, mis võimaldaks ettevõttel kasvada ka edaspidi varem avaldatud prognooside järgi. Põhiline rõhk on litsentsitasude suurenemisel aastal 2023 juurutatud projektidest ning suur osa edasisi arendusi ja uusi litsentsitasusid tuleb varasemate klientide lahenduste laiendamisest järgmistesse riikidesse.

Moderati valiti osalema EASi poolt ellu kutsutud programmi „Süsteemne eksport Jaapanis“. Antud programm on mõeldud IKT ja Targa Linna sektori ettevõtetele esimeseks sammuks Jaapanisse eksportimisel. Programmis osaleb kuus IKT ja Targa Linna sektori ettevõtet, kes soovivad siseneda Jaapani turule või seal tegevust taaskäivitada ning kelle tegevusala, toode ja/või teenus panustab oma olemuselt Jaapani valitsuse välja töötatud programmi „Society 5.0“ strateegiliste eesmärkide saavutamisesse.

2024. aasta teises pooles plaanime kaasata investoritelt täiendavat raha kas aktsiate või võlakirjade emissiooniga, et investeerida vajalike liidestuste väljaehitamiseks Soome ja Norra turul. Selle abil suudame oma kiiresti adresseeritavat turgu kahekordistada.

Ramatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	982 792	589 857	
Nõuded ja ettemaksud	290 952	253 374	2
Kokku käibevarad	1 273 744	843 231	
Põhivarad			
Investeeringud tütar- ja sidusettevõtjatesse	2 344	1 022	4
Nõuded ja ettemaksud	8 569	6 083	2
Materiaalsed põhivarad	13 300	8 892	5
Immateriaalsed põhivarad	5 513 744	4 784 186	6
Kokku põhivarad	5 537 957	4 800 183	
Kokku varad	6 811 701	5 643 414	
Kohustised ja omakapital			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Laenukohustised	292 434	366 290	7
Võlad ja ettemaksud	480 009	523 715	8
Sihtfinantseerimine	23 333	23 674	10
Kokku lühiajalised kohustised	795 776	913 679	
Pikaajalised kohustised			
Laenukohustised	293 977	439 112	7
Sihtfinantseerimine	161 241	186 930	10
Kokku pikaajalised kohustised	455 218	626 042	
Kokku kohustised	1 250 994	1 539 721	
Omakapital			
Aktsiakapital nimiväärtuses	196 249	158 824	11
Ülekurss	4 929 819	3 415 123	
Kohustuslik reservkapital	2 556	2 556	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	527 190	1 053 081	9
Aruandeaasta kasum (kahjum)	-95 107	-525 891	9
Kokku omakapital	5 560 707	4 103 693	
Kokku kohustised ja omakapital	6 811 701	5 643 414	

Kasumiaruanne

(eurodes)

	2023	2022	Lisa nr
Müügitulu	2 124 802	1 554 007	12
Muud äritulud	22 624	77 689	13
Kapitaliseeritud väljaminekud oma tarbeks põhivarade valmistamisel	1 739 662	1 396 935	
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-1 334 548	-1 227 390	
Mitmesugused tegevuskulud	-504 144	-439 541	
Tööjõukulud	-1 092 784	-978 492	14
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-1 017 284	-840 734	5,6
Muud ärikulud	-2 264	-18 537	
Ärikasum (kahjum)	-63 936	-476 063	
Kasum (kahjum) tütarettevõtjatelt	1 323	-3 348	
Intressitulud	10 375	130	
Intressikulud	-37 132	-45 148	
Muud finantstulud ja -kulud	-5 737	-1 462	
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	-95 107	-525 891	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	-95 107	-525 891	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2023	2022	Lisa nr
Rahavood äritegevusest			
Ärikasum (kahjum)	-63 936	-476 063	
Korrigeerimised			
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	1 017 284	840 734	5,6
Muud korrigeerimised	-22 624	-77 689	10,13
Kokku korrigeerimised	994 660	763 045	
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-40 050	-131 113	
Äritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	31 914	70 196	
Kokku rahavood äritegevusest	922 588	226 065	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel	-1 746 042	-1 418 800	
Laekumised sihtfinantseerimisest	0	103 710	
Laekunud intressid	10 361	143	
Muud väljamaksed investeerimistegevusest	-3 406	0	10
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-1 739 087	-1 314 947	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Saadud laenud	21 985	0	
Saadud laenude tagasimaksed	-246 509	-206 016	
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed	-717	0	
Makstud intressid	-112 718	-48 582	
Laekunud aktsiate või osade emiteerimisest	1 552 120	1 200	
Muud väljamaksed finantseerimistegevusest	-3 984	0	
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	1 210 177	-253 398	
Kokku rahavood	393 678	-1 342 280	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	589 857	1 933 599	
Raha ja raha ekvivalentide muutus	393 678	-1 342 280	
Valuutakursside muutuste mõju	-743	-1 462	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	982 792	589 857	

Omakapitali muutuste aruanne

(eurodes)

					Kokku
	Aktsiakapital nimiväärtuses	Ülekurs	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum (kahjum)	
31.12.2021	157 624	3 415 123	2 556	1 053 081	4 628 384
Aruandeaasta kasum (kahjum)	0	0	0	-525 891	-525 891
Emiteeritud aktsiakapital	1 200	0	0	0	1 200
31.12.2022	158 824	3 415 123	2 556	527 190	4 103 693
Emiteeritud aktsiakapital	37 425	1 514 696	0	-95 107	1 457 014
31.12.2023	196 249	4 929 819	2 556	432 083	5 560 707

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Modera AS 2023. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga, mis tugineb rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele. Finantsaruandluse standardi põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi Raamatupidamise seadusega ning seda täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt väljaantavad juhendid.

Modera AS 2023. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud väikeettevõtja kategooria reeglite kohaselt väikeettevõtja lühendatud aruandena.

Modera AS kasumiaruanne on koostatud Raamatupidamise seaduse lisas 2 toodud kasumiaruande skeemi nr 1 alusel.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Modera AS on konsolideeriv üksus kuid on vabastatud konsolideerimisgrupi majandusaasta aruande koostamise kohustusest sest konsolideeritud näitajad ei ületa väikese konsolideerimisgrupi tingimusi.

Raha

Raha ning raha ekvivalentidena kajastatakse raha kassas ja pangas, nõudmiseni hoivuseid ja lühiajalisi pangadeposiite.

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustised

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud varad ja kohustused seisuga 31.12.2023 on ümber hinnatud eurodesse bilansipäeval kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursside alusel. Välisvaluutatehingutest saadud kasumid ja kahjumid on kasumiaruandes kajastatud perioodi tulu ja kuluna.

Tütär- ja sidusettevõtjate aktsiad või osad

Tütarettevõtteks loetakse ettevõtet, mille üle emaettevõttel on kontroll. Tütarettevõtet loetakse kontrolli all olevaks, kui emaettevõtte omanduses on otse või tütarettevõtete kaudu rohkem kui 50% tütarettevõtte hääleõigusest, kui ema-ettevõtte kontrollib tütarettevõtte finantsja tegevuspoliitikat lepingu või kokkuleppe alusel, või kui emaettevõttel on õigus nimetada või tagasi kutsuda enamus tegevjuhtkonna ja kõrgema juhtorgani liikmetest.

Investeeringud tütarettevõtetesse kajastatakse kasutades kapitalialaluse meetodit.

Nõuded ja ettemaksud

Lühiajalisi nõuded, välja arvatud edasimüügi eesmärgil omandatud nõudeid, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, mis üldjuhul on võrdne nende nominaal-väärtusega, mistõttu lühiajalisi nõudeid kajastatakse tõenäoliselt laekuvus summas.

Nõuded ostjate vastu hinnatakse iga kliendi laekumata arvete põhjal eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni kliendi maksevõime kohta. Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded on sõltuvalt nõude tekkimise põhjustest kantud osaliselt või täies ulatuses tegevuskuludesse.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalse põhivara kajastamisel bilansis on selle soetusmaksumusest maha arvatud akumulieeritud kulum ja vara väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Olulisuse printsiibist lähtudes kajastatakse põhivarana need varaobjektid, mille soetusmaksumus ületab 1 000 eurot ja mille kasulik eluiga on üle 2 aasta. Madalama soetusmaksumusega või lühema kasuliku elueaga varaobjektid kantakse kasutusse võtmisel kuluks ning nende üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

Ettevõtte kasutab materiaalse põhivara amortiseerimisel lineaarset meetodit. Arvuteid ja arvutisüsteemide kasulikuks elueaks on arvestatud 3 aastat.

Immateriaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja soetamisega otseselt seotud kulutustest (sh kulutused, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja –asukohta). Laenukasutuse kulud ei kapitaliseerita immateriaalse põhivara soetusmaksumusse.

Arendusväljaminekuid kajastab ettevõtte kuluna nende tekkimise hetkel. Arendustegevusega seotud väljaminekuteks ei loeta selliseid väljaminekuid, mille tulemusel luuakse uus iseseisev varaobjekt (nt uus tarkvara). Uue iseseisva varaobjekti loomiseks tehtud väljaminekud kapitaliseeritakse vastava varaobjekti soetusmaksumuses (nt uue tarkvara väljatöötamise väljaminekud kajastatakse ühe osana selle tarkvara soetusmaksumuses).

Immateriaalseid põhivarasid kajastatakse bilansis nende soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Ettevõtte kasutab immateriaalse põhivara amortiseerimisel lineaarset meetodit. Amortiseeritavate immateriaalsete põhivarade lõppväärtuseks loetakse null.

Kehtivad järgnevad kasulikud eluead:

- Automüüja müügihaldustarkvara - kuni 10 aastat
- Tooted, mis on seotud automüüja kliendi teenindamisega - kuni 5 aastat.

Rendid

Kapitalirendina kajastatakse selliseid renditehinguid, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Kõiki ülejäänud renditehinguid kajastatakse kasutusrendina. Kapitalirendi tingimustel soetatud vara võetakse rentniku bilansis arvele vara soetusmaksumuses.

Kasutusrendi puhul kajastab renditavat vara oma bilansis rendileandja. Kasutusrendi maksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt rendileandja poolt tuluna ning rentniku poolt kuluna.

Finantskohustised

Kõik finantskohustised võetakse arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldavad ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Finantskohustis liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on 12 kuu jooksul alates bilansikuupäevast.

Eraldised ja tingimuslikud kohustised

Eraldistena kajastatakse tõenäolisi kohustusi, mis on avaldunud enne bilansi-kuupäeva toimunud sündmuste tagajärjel ning mille realiseerumise aeg või summa ei ole kindlad. Eraldis kajastatakse summas, mis on juhtkonna hinnangu kohaselt vajalik eraldisega seotud kohustuste rahuldamiseks.

Tingimusliku kohustusena kajastatakse kohustusi, mille realiseerumine ei ole tõenäoline või selle suurus ei ole võimalik piisava usaldusväärsusega mõõta.

Sihtfinantseerimine

Sihtfinantseerimist kajastatakse vastavalt RTJ12.

Sihtfinantseerimist ei kajastata tuluna enne, kui on täiesti kindel, et toetuse taotleja vastab sihtfinantseerimisega seotud tingimustele ja sihtfinantseerimine leiab aset. Programmi toetusest finantseeritav summa kajastatakse raamatupidamises projekti väljamaksetaotluse aktsepteerimisel EASi poolt (nõudena ja tulevaste perioodide tuluna).

Saadud sihtfinantseerimised kajastatakse brutomeetodil.

Tulud

Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui olulised omandiga seonduvad riskid ja hüved on läinud üle ostjale ning müügitulu ja tehinguga seotud kulutusi on võimalik usaldusväärselt mõõta.

Tulu teenuste müügist kajastatakse teenuse osutamise järel või juhul kui teenust osutatakse pikema ajaperioodi jooksul, siis lähtudes valmidusastme meetodist.

Teenuse osutamisest saadavad tulud ja kasum kajastatakse proportsionaalselt samades perioodides nagu teenuse osutamisega kaasnevad kulutused.

Kulud

Kuludesse kantakse kõik aruandeperioodil tehtud kulud, sealhulgas perioodilised kulud.

Administratiivsetel ja muudel põhitegevusega mitte otseselt seotud eesmärkidel ostetud teenuste kulu (näit. raamatupidamisteenuste kulu, konsultatsioonikulud, kantsleikulud, reklaamikulud, auditi tasud, eraldiste moodustamisega seotud kulud jne).

Põhivara kulum ja väärtuse langus näidatakse aruandeperioodil arvestatud materiaalse ja immateriaalse põhivara kulum, allahindlussumma ja allahindluse korrigeerimise summa.

Muude ärikulude all kajastatakse kõik mitte põhitegevusega seotud majanduslikud kulud, va finants- ja erakorralised kulud.

Maksustamine

Tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata Eestis mitte ettevõtete kasumit, vaid väljamakstavaid dividende. Kuni 31. detsembrini 2023. a väljamakstud dividendide osas oli maksumääraks 20/80. Aastal 2024 jäi maksumäär muutumatuks. Kuna tulumaksu objektiks on ettevõtte kasumi asemel väljamakstavad dividendid, siis ei eksisteeri erinevusi varade ja kohustuste maksuarvestuslike ja bilansiliste jääkväärtuste vahel, millelt tekis edasiükkunud tulumaksu nõue või kohustus.

Bilansis ei kajastata potentsiaalset tulumaksukohustust ettevõtte vaba omakapitali suhtes, mis kaasneks vaba omakapitali väljamaksmisel dividendidena. Maksimaalne tulumaksukohustus, mis võiks kaasneda dividendide väljamaksmisega, on ära toodud lisas 9.

Dividendide maksmisega kaasnev tulumaks kajastatakse dividendide väljakuulutamise hetkel kasumiaruandes kuluna.

Seotud osapooled

Ettevõtte loeb osapooli seotuks juhul, kui üks osapool omab kas kontrolli teise osapoole üle või olulist mõju teise osapoole äriliste otsustele. Seotud osapooled on:

- Omanikud;
- Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtted;
- Aktsiaseltsi juhatus;
- Ettevõtte tegevjuhtkond;
- Eelnevalt kirjeldatud isikute lähisugulased ja nendega seotud ettevõtted.

Sündmused pärast aruandekuupäeva

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised varade ja kohustuste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid bilansi kuupäeva 31.12.2023 ja aruande koostamise vahemikul, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega.

Lisa 2 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2023	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi	
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul
Nõuded ostjate vastu	277 614	277 614	
Ostjatelt laekumata arved	277 614	277 614	
Muud nõuded	18	18	
Intressinõuded	18	18	
Ettemaksed	18 031	9 462	8 569
Tulevaste perioodide kulud	13 163	4 594	8 569
Muud makstud ettemaksed	4 868	4 868	
Muud nõuded	3 858	3 858	
Kokku nõuded ja ettemaksed	299 521	290 952	8 569
	31.12.2022	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi	
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul
Nõuded ostjate vastu	248 750	248 750	
Ostjatelt laekumata arved	248 750	248 750	
Muud nõuded	4	4	
Intressinõuded	4	4	
Ettemaksed	10 703	4 620	6 083
Tulevaste perioodide kulud	10 446	4 363	6 083
Muud makstud ettemaksed	257	257	
Kokku nõuded ja ettemaksed	259 457	253 374	6 083

Lisa 3 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad (eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022
	Maksuvõlg	Maksuvõlg
Käibemaks	7 508	3 615
Üksikisiku tulumaks	30 401	22 312
Erisoodustuse tulumaks	153	322
Sotsiaalmaks	51 595	38 250
Kohustuslik kogumispension	2 007	1 657
Töötuskindlustusmaksed	2 880	2 199
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	94 544	68 355

Lisa 4 Tütarettevõtjate aktsiad ja osad (eurodes)

Tütarettevõtjate aktsiad ja osad, üldine informatsioon					
Tütarettevõtja registrikood	Tütarettevõtja nimetus	Asukohamaa	Põhitegevusala	Osaluse määr (%)	
				31.12.2022	31.12.2023
38837670	Modera Developments Ukraine LLC	Ukraina	Tarkvara arendus	100	100

Tütarettevõtjate aktsiad ja osad, detailne informatsioon:			
Tütarettevõtja nimetus	31.12.2022	Kasum(kahjum) kapitaliosaluse meetodil	31.12.2023
Modera Developments Ukraine LLC	1 022	1 322	2 344
Kokku tütarettevõtjate aktsiad ja osad, eelmise perioodi lõpus	1 022	1 322	2 344

Lisa 5 Materiaalsed põhivarad (eurodes)

					Kokku
	Transpordivahendid	Arvutid ja arvutisüsteemid	Masinad ja seadmed	Muud materiaalsed põhivarad	
31.12.2021					
Soetusmaksumus	0	7 469	7 469	5 050	12 519
Akumuleeritud kulum	0	-2 685	-2 685	-1 946	-4 631
Jääkmaksumus	0	4 784	4 784	3 104	7 888
Ostud ja parendused	0	4 344	4 344	2 241	6 585
Muud ostud ja parendused	0	4 344	4 344	2 241	6 585
Amortisatsioonikulu	0	-3 479	-3 479	-2 102	-5 581
31.12.2022					
Soetusmaksumus	0	11 813	11 813	7 291	19 104
Akumuleeritud kulum	0	-6 164	-6 164	-4 048	-10 212
Jääkmaksumus	0	5 649	5 649	3 243	8 892
Ostud ja parendused	5 208	4 929	10 137	1 451	11 588
Amortisatsioonikulu	-651	-4 229	-4 880	-2 300	-7 180
31.12.2023					
Soetusmaksumus	5 208	16 742	21 950	8 742	30 692
Akumuleeritud kulum	-651	-10 393	-11 044	-6 348	-17 392
Jääkmaksumus	4 557	6 349	10 906	2 394	13 300

Lisa 6 Immateriaalsed põhivarad

(eurodes)

		Kokku
	Arvutitarkvara	
31.12.2021		
Soetusmaksumus	4 959 502	4 959 502
Akumuleeritud kulum	-752 378	-752 378
Jääkmaksumus	4 207 124	4 207 124
Ostud ja parendused	1 412 215	1 412 215
Lisandumised äriühenduste kaudu	-835 153	-835 153
31.12.2022		
Soetusmaksumus	6 371 717	6 371 717
Akumuleeritud kulum	-1 587 531	-1 587 531
Jääkmaksumus	4 784 186	4 784 186
Ostud ja parendused	1 739 662	1 739 662
Amortisatsioonikulu	-1 010 104	-1 010 104
31.12.2023		
Soetusmaksumus	8 111 379	8 111 379
Akumuleeritud kulum	-2 597 635	-2 597 635
Jääkmaksumus	5 513 744	5 513 744

Lisa 7 Laenukohustised (eurodes)

	31.12.2023	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Lühiajalised laenud							
Krediitkaart	928	928			18%	EUR	31.12.2024
Lühiajalised laenud kokku	928	928					
Pikaajalised võlakirjad							
Kredex laen	98 035	72 260	25 775		6%	Euro	30.04.2025
Pangalaen	140 838	67 398	73 440		6k Euribor+4.5%	Euro	10.12.2025
Juriidiline isik	341 077	148 800	192 277		4%	Euro	30.04.2025
Pikaajalised võlakirjad kokku	579 950	288 458	291 492				
Kapitalirendikohustised kokku	5 533	3 048	2 485				
Laenukohustised kokku	586 411	292 434	293 977				
	31.12.2022	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Pikaajalised laenud							
Kredex laen	166 056	68 021	98 035		6%	EUR	30.04.2025
Pangalaen	179 400	179 400	0		6 kuu Euribor+4,5%	EUR	10.12.2023
Juriidiline isik	459 877	118 800	341 077		4%	EUR	29.05.2024
Juriidiline isik	28	28	0		0%	EUR	konverteeritav
Juriidiline isik	41	41	0		0%	EUR	konverteeritav
Pikaajalised laenud kokku	805 402	366 290	439 112				
Laenukohustised kokku	805 402	366 290	439 112				

Lisa 8 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2023	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	145 715	145 715	
Võlad töövõtjatele	99 822	99 822	
Maksuvõlad	94 544	94 544	3
Muud võlad	118 762	118 762	
Intressivõlad	118 475	118 475	
Muud viitvõlad	287	287	
Saadud ettemaksed	9 436	9 436	
Tulevaste perioodide tulud	9 135	9 135	
Muud saadud ettemaksed	301	301	
Saadud tagatised	11 730	11 730	
Kokku võlad ja ettemaksed	480 009	480 009	
	31.12.2022	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	135 644	135 644	
Võlad töövõtjatele	79 709	79 709	
Maksuvõlad	68 355	68 355	3
Muud võlad	194 382	194 382	
Intressivõlad	194 382	194 382	
Saadud ettemaksed	28 775	28 775	
Tulevaste perioodide tulud	28 770	28 770	
Muud saadud ettemaksed	5	5	
Muud võlad	20	20	
Saadud tagatised	16 830	16 830	
Kokku võlad ja ettemaksed	523 715	523 715	

Lisa 9 Tingimuslikud kohustised ja varad

(eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022
Tingimuslikud kohustised		
Võimalikud dividendid	345 666	421 752
Tulumaksukohustus võimalikelt dividendidelt	86 417	105 438
Kokku tingimuslikud kohustised	432 083	527 190

Lisa 10 Sihtfinantseerimine

(eurodes)

	31.12.2021	Laekunud	Tagasi makstud	Kajastatud kasumiaruandes	31.12.2022
	Kohustised				Kohustised
Sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks					
Arvutitarkvara loomine	184 583	103 710	0	77 689	210 604
Kokku sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks	184 583	103 710	0	77 689	210 604
Kokku sihtfinantseerimine	184 583	103 710	0	77 689	210 604
	31.12.2022	Laekunud	Tagasi makstud	Kajastatud kasumiaruandes	31.12.2023
	Kohustised				Kohustised
Sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks					
Arvutitarkvara loomine	210 604	0	-3 406	22 624	184 574
Kokku sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks	210 604	0	-3 406	22 624	184 574
Kokku sihtfinantseerimine	210 604	0	-3 406	22 624	184 574

Lisa 11 Aktsiakapital

(eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022
Aktsiakapital	196 249	158 824
Aktsiate arv (tk)	196 249	158 824
Aktsiate nimiväärtus	1	1

Lisa 12 Müügitulu

(eurodes)

	2023	2022
Müügitulu geograafiliste piirkondade lõikes		
Müük Euroopa Liidu riikidele		
Eesti	651 274	595 794
Prantsusmaa	699 865	265 342
Läti	252 637	248 109
Leedu	226 537	187 741
Rootsi	157 913	141 824
Slovakkia	43 812	31 676
Saksamaa	10 640	15 618
Poola	34 066	12 400
Luksemburg	2 388	2 189
Itaalia	2 150	2 149
Taani	2 142	1 654
Soome	32 400	0
Müük Euroopa Liidu riikidele, kokku	2 115 824	1 504 496
Müük väljapoole Euroopa Liidu riike		
Norra	3 325	9 624
Suurbritannia	2 388	10 449
Austraalia	3 265	29 438
Müük väljapoole Euroopa Liidu riike, kokku	8 978	49 511
Kokku müügitulu	2 124 802	1 554 007
Müügitulu tegevusalade lõikes		
Tarkvara kirjastamine	2 045 755	1 457 065
Andmetöötlus, veebihosting jms tegevused	0	7 513
Muu müük	79 047	89 429
Kokku müügitulu	2 124 802	1 554 007

Lisa 13 Muud äritulud

(eurodes)

	2023	2022
Tulu sihtfinantseerimisest	22 624	77 689
Kokku muud äritulud	22 624	77 689

Lisa 14 Tööjõukulud

(eurodes)

	2023	2022
Palgakulu	818 280	744 393
Sotsiaalmaksud	274 504	234 099
Kokku tööjõukulud	1 092 784	978 492
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	14	13
Keskmine töötajate arv töötamise liikide kaupa:		
Töölepingu alusel töötav isik	11	11
Juridilise isiku juhtimis- või kontrollorgani liige	3	2

Lisa 15 Seotud osapooled

(eurodes)

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

LÜHIAJALISED	31.12.2023	31.12.2022
Nõuded ja ettemaksud		
Tütarettevõtjad	10 289	10 289
Kokku nõuded ja ettemaksud	10 289	10 289
Laenukohustised		
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	0	28
Kokku laenukohustised	0	28
Võlad ja ettemaksud		
Tütarettevõtjad	32 913	35 650
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	0	29
Kokku võlad ja ettemaksud	32 913	35 679

LAENUKOHUSTISED	31.12.2021	Saadud laenud	Saadud laenude tagasimaksud	31.12.2022	Perioodi arvestatud intress
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	28	0	0	28	0
Kokku laenukohustised	28	0	0	28	0

LAENUKOHUSTISED	31.12.2022	Saadud laenu	Saadud laenu tagasimaksed	31.12.2023	Perioodi arvestatud intress
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	28	20 000	20 028	0	18
Kokku laenukohustised	28	20 000	20 028	0	18

OSTETUD	2023		2022	
	Teenused		Teenused	
Tütarettevõtjad		364 024		376 910
Kokku ostetud		364 024		376 910

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2023	2022
Arvestatud tasu	230 471	223 707

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Aktsiaselts Modera aktsionäridele

Arvamus

Oleme auditeerinud Aktsiaselts Modera (ettevõtte) raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilansi seisuga 31.12.2023 ning kasumiaruannet, rahavoogude aruannet ja omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja raamatupidamise aastaaruande lisasid, sealhulgas märkimisväärsete arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab kaasnev raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistest osades õiglaselt ettevõtte finantsseisundit seisuga 31.12.2023 ning sellel kuupäeval lõppenud aasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga”. Me oleme ettevõttest sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestuseksperptide eetikakoodeksiga (Eesti) (sh sõltumatuse standardid), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt nendele nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusele.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma raamatupidamise aastaaruannet ega meie vandeauditori aruannet. Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon lahknab oluliselt raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud. Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on eespool toodu osas oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas ettevõtte likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad ettevõtte raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditori aruanne, mis sisaldab meie arvamus. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduuri vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, väärarvutuste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamus avaldamiseks ettevõtte sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;

- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust ettevõtte suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeaudiitori aruandes tähelepanu raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad vandeaudiitori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

/digitaalselt allkirjastatud/

Mart Nõmper

Vandeaudiitori number 499

Grant Thornton Baltic OÜ

Auditoortevõtja tegevusloa number 3

Pärnu mnt 22, Tallinn, Harju maakond, 10141

26.03.2024